

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0223U002858

Державний реєстраційний номер: 0120U102383

Відкрита

Дата реєстрації: 13-03-2023

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Оцінка якості лісової рекультивациі ґрунтів в умовах мінливості кліматичних чинників

Початок етапу: 04-2020

Закінчення етапу: 12-2022

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00493675

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Адреса: вул. Сергія Єфремова, буд. 25, м. Дніпро, Дніпровський р-н., Дніпропетровська обл., 49600, Україна

Телефон: 380567448132

Телефон: 380567440867

E-mail: info@dsau.dp.ua

WWW: <https://www.dsau.dp.ua>

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00493675

Адреса: вул. Сергія Єфремова, буд. 25, м. Дніпро, Дніпровський р-н., Дніпропетровська обл., 49600, Україна

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Телефон: 380567448132

Телефон: 380567440867

E-mail: info@dsau.dp.ua

WWW: <https://www.dsau.dp.ua>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 2201040

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 3619.597 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Оцінка якості лісової рекультивації ґрунтів в умовах мінливості кліматичних чинників

Назва роботи (англ)

The assessment of soil quality after forest reclamation in conditions of climatic factors variability

Реферат (укр)

Лісова рекультивація спрямована на поліпшення несприятливих умов середовища шляхом створення штучних лісів озеленувального, протиерозійного і санітарного призначення. У приміських зонах порушені землі можуть бути відведені під будівництво лісопарків. Розробка заходів з охорони та оптимізації стану навколишнього середовища, забрудненого речовинами техногенного походження, передбачає дослідження закономірностей поглинання рослинами неорганічних контамінантів в умовах абіотичної трансформації довкілля. Мета роботи – розробка інноваційної оцінки якості лісової рекультивації порушених ґрунтів за умов зміни кліматичних факторів. Об'єкт дослідження – едафічні, фітоценотичні процеси, що впливають на формування сталої екосистеми лісових угруповань на порушених ґрунтах. Основною ідеєю досліджень було вивчення впливу комплексу аутоекологічних факторів (температури, вологості, освітлення, утворення підстилки, накопичення важких металів) на сукцесійні процеси при формуванні екотона степового угруповання деревної рослинності, який представлений інтродуцентом, не типовим для даної зони – Акацією білою.

Реферат (англ)

Forest reclamation is aimed at improving adverse environmental conditions by creating artificial forests for greening, anti-erosion and sanitary purposes. In suburban areas, disturbed land can be set aside for the construction of forest parks. The development of measures for the protection and optimization of the state of the environment polluted by substances of man-made origin involves the study of the patterns of absorption of inorganic contaminants by plants in the conditions of abiotic transformation of the environment. The purpose of the work is to develop an innovative assessment of the quality of forest reclamation of disturbed soils under conditions of changes in climatic factors. The object of research is edaphic, phytocenotic processes affecting the formation of a stable ecosystem of forest communities on disturbed soils. The main idea of the research was to study the influence of a set of autecological factors (temperature, humidity, lighting, litter formation, accumulation of heavy metals) on successional processes during the formation of the ecotone of the steppe group of woody vegetation, which is represented by an introducer not typical for this zone - white Acacia.

Індекс УДК: 631.61, 631.42

Коди тематичних рубрик НТІ: 68.31.26

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Оцінка якості лісової рекультивації ґрунтів в умовах мінливості кліматичних чинників

Назва продукції (англ): The assessment of soil quality after forest reclamation in conditions of climatic factors variability

Очікувані результати: Прикладні рішення щодо оцінювання якості лісової рекультивації

Галузь застосування: Сільське господарство, лісгосподарська галузь

Опис продукції (укр): Розробити інноваційну оцінку якості лісової рекультивації порушених ґрунтів за умов зміни кліматичних факторів

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження:

Виробник продукції: Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: Отримано патент

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

7. Бібліографічний опис

1. Лоза І.М., Пахомов О.Є., Чорна В.І., Ворошилова Н.В. Екологічна оцінка ефективності рекультивації земель Вільногірського гірничо-металургійного комбінату. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, 2020, № 3. С. 86-90. <https://doi.org/10.33271/nvngu/2020-3/086>
2. Tsyliuryk, O., Chorna, V., Voroshylova, N., Desiatnyk, L., Ananieva, T., Kharchenko, K. (2021). Environmental conservation of agrarian landscapes in the Steppe zone of Ukraine. *Ukrainian Journal of Ecology*, 11 (3), 153-160.
3. Holoborodko, K.K., Rusynov, V.I., Loza, I.M., Pakhomov, O.Ye. (2021). Adaptive features of the *Phyllonorycter robiniella* (Clemens, 1859)(Gracillariidae Stainton, 1854) population in urban ecosystems. *Ukrainian Journal of Ecology*. 11(2). 27-34. doi: 10.15421/2021_72
4. Ananieva T., Chorna V., Kharchenko K. Distribution of radionuclides in artificial forest ecosystem components of the field protective plantation in the Steppe Ukraine (Dnipropetrovsk region). *Acta Biol. Univ. Daugavp.*, 2022. Vol. 22, no 1. P. 19-30.
5. Nataliia V. Voroshylova, Valentyna I. Chorna, Larisa V. Dotsenko, Viktoria V. Katsevych, Tamila V. Ananieva, Kateryna S. Harchenko. Lithoecotopes and vegetation of the Left-bank and the Right-bank dumps of the Southern Mining and Processing Plant *Journ. Geol. Geograph. Geoecology*, 31(4), 784-794. doi: 10.15421/112273
6. Borys Moroz, Gennady Shvachych, Valentyna Chorna, Nataliia Voroshylova. (2021). The Environment Dynamics Identification Based on the Modular Computing Complex. *World Science*. 8 (69). С. 1-6. doi: 10.31435/rsglobal_ws/30082021/7656
7. Голобородько К.К., Алексеева А.А., Селютіна О.В., Горбань В.А. Оцінка впливу каштанової мінуючої моли (*Camerariaohridella* Deschka & Dimi, 1986) на процеси фотосинтезу гіркокаштану звичайного (*Aesculushippocastanum*Linnaeus, 1753). *Екологія та Ноосферологія*, 2020, Т. 31. № 1. С. 11-15. <https://doi.org/10.15421/032002>
8. В.І. Чорна, Л.В. Доценко, Н.В. Ворошилова. Еколого-біологічні особливості відновлення деревних рослин в умовах степового Придніпров'я. *Питання степового лісознавства та лісової рекультивації земель*. Т. 49, 2020. С. 101-111. DOI: 10.15421/442009. ISSN 2073-8331
9. О.І. Циліурік, В.І. Чорна, Н.В. Ворошилова, Л.М. Десятник. Екологічна оцінка стану ґрунту і польових культур сівозміни при внесенні мінеральних добрив в умовах північного степу України. *Екологія та Ноосферологія*, 2020. Т. 31. № 1. С. 23-28. <https://doi.org/10.15421/032004>
10. Голобородько К.К., Селютіна О.В., Крайник Ю.М., Пахомов О.Є. Комплекс інвазійних Лускокрилих (Lepidoptera) на території Національного природного парку «Великий Луг». *Український ентомологічний журнал*, 2020, 1-2 (18), С. 30-35. <https://doi.org/10.15421/282004>
11. О.І. Циліурік, В.І. Чорна, Л.М. Десятник, В.І. Горшар. Вплив способів основного обробітку ґрунту на динаміку запасів продуктивної вологи в посівах ячменю ярого в умовах Північного степу України. *Зернові культури*. Том 4. № 2. 2020. С. 339-352. <https://doi.org/10.31867/2523-4544/0143>

12. Чорна В.І., Ананьєва Т.В. Особливості міграції радіонуклідів у штучному лісовому біогеоценозі. Таврійський науковий вісник. Сер.: Сільськогосподарські науки. Херсонський державний аграрно-економічний університет. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 116. Ч. 2. С. 158-164.
13. Кацевич В.В. Агроекологічні особливості мікроморфології педоземів. Агроекологічний журнал. 2020. № 4. С. 38-47.
14. Лакида П.І., Ловинська В.М. Моделювання ходу росту соснових деревостанів Північного Придніпровського Степу України. Лісівництво і агролісомеліорація. Харків: Укр НДІЛГА, 2020. Вип. 136. С. 3-11. <https://doi.org/10.33220/1026-3365.136.2020.3>
15. Мурадян Л.В., Ситник С.А. Типологічна структура й таксаційні показники робінієвих деревостанів у захисних лісах лісгосподарській області Байрачного степу України. Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України, 2020, Т. 30, № 5. С. 36-41.
16. Tkalich, Y. I., Tsyliuryk, O. I., Rudakov Yu. M. Kozechko, V. I. Efficiency of post-emergence ("insurance") herbicides in soybean crops of the Northern Steppe of Ukraine. *Agrology*. 2021. 4(4), 165-173. doi: 10.32819/021011
17. Ткаліч Ю. І., Циліурик О. І., Козечко В. І. Ефективність прилипачів за використання трибенурон-метилу в посівах соняшника. Науково-технічний бюлетень Інституту олійних культур НААН. Випуск 32, 2022. С. 112-121.
18. О.І. Циліурик, В.І. Чорна, О.О. Гаврюшенко, Л.М. Десятник. Зміна агрофізичних властивостей чорнозему звичайного під впливом обробітку ґрунту в сівозміні та на рекультивованих землях в умовах Степу України. *Зернові культури*. Т. 5, № 1, 2021. С. 115-124.
19. Харченко К.С. Екологія архітектурного (природно-антропогенного) середовища в умовах абіотичної трансформації довкілля. *Український журнал будівництва та архітектури*, № 1, 2021. ISSN 2710-0367 (print), ISSN 2710-0375 (online). С. 103-116.
20. В.М. Ловинська, С.А. Ситник, В.І. Чорна, К.П. Маслікова. Моделювання динаміки біопродуктивності деревостанів сосни звичайної в умовах Байрачного Степу України. *Agrology*, 4(3), 108-113. doi: 10.32819/021014
21. L.V. Dotsenko, V.I. Chorna, N.V. Voroshylova, Yu.I. Hrytsan, V.V. Katsevych. Bioenvironmental characteristics of robinia pseudoacacia steppe plantations in dependence to changes in some climatic factors. *Питання степового лісознавства та лісової рекультивації земель*, Т. 50, 2021. С. 3-11. DOI: 10.15421/442101
22. Харченко К.С., Краснюк А.В. Ландшафтно-екологічні основи гуманізації архітектурно-містобудівної інфраструктури міського середовища. *Український журнал будівництва та архітектури*, №3(009), 2022. ISSN: 2710-0367 (Print), 2710-0375 (Online). С. 102-111. DOI: 10.30838/J.BPSACEA.2312.050722.102.870
23. Голобородько К.К., Іванько І.А. Використання аналізу параметрів флуоресценції хлорофілу для оцінки ураження паростків дубу звичайного. *Агрологія*, 2020, №4.
24. Holoborodko K.K., Loza I.M. Butterfly biodiversity under climate change in the Steppe zone. Conception of management of the animal biodiversity transformations in the Steppe zone of Ukraine under climate change. Ed. by O. Y. Pakhomov. Riga: Baltija Publishing, 2020. P. 5-47.
25. Чорна В.І., Ананьєва Т.В. Сучасний радіоекологічний стан сільськогосподарських ґрунтів і зернової продукції у Дніпропетровській області України. *Achievements of Ukraine and the EU in ecology, biology, chemistry, geography and agricultural sciences*. Col. Monograph. Lublin, Riga: "Baltija Publishing", 2021. P. 348-363.
26. Chorna V. I., Ananieva T. V. Radioecology of agricultural soils: monograph. Dnipro: LIRA. 2022. 112 c.
27. Кацевич В.В., Грицан Ю.І. Агроекомікроморфологічні властивості техноземів за умов сільськогосподарської рекультивації земель (Нікопольський марганцеворудний басейн). Дніпро: ЛІРА, 2022. 124 с.
28. Ворошилова Н.В., Чорна В.І., Пугач А.М., Кацевич В.В., Доценко Л.В. Спосіб рекультивації земель, порушених відкритими гірничими роботами. № патенту 149235 (27.10.2021 р.)
29. Кобець А.С., Пугач А.М., Чорна В.І., Ворошилова Н.В., Теслюк Г.В., Кацевич В.В. Спосіб рекультивації земель, порушених відкритими гірничими роботами. № патенту 149696 (01.12.2021 р.)

30. Чорна В.І., Ворошилова Н.В., Пугач А.М. Спосіб рекультивації земель, порушених відкритими гірничими роботами. № патенту 149537 (24.11.2021 р.)
31. Кобець А.С., Пугач А.М., Чорна В.І., Ворошилова Н.В., Теслюк Г.В., Кацевич В.В. Спосіб рекультивації земель, порушених відкритими гірничими роботами. № патенту 149536 (24.11.2021 р.)
32. Кобець А.С., Пугач А.М., Чорна В.І., Ворошилова Н.В., Теслюк Г.В., Кацевич В.В. Спосіб рекультивації земель, порушених відкритими гірничими роботами. № патенту 150229 (20.01.2022 р.)
33. Голобородько К. К. Інвазійні молі-строкатки (Lepidoptera, Gracillariidae) України: екологія, масштаби інвазії: Дис. ... док. біол. наук: 03.00.16 – Екологія та 03.00.24 – Ентомологія. Дніпро, 2021 р.
34. Селютіна О.В. Біоекологічні особливості каштанового мінера у степовій зоні України: Дис. канд. біол. наук: 03.00.16 екологія. Дніпро, 2021 р.
35. Кацевич В.В. Агроекомікриморфологічні властивості техноземів за умов сільськогосподарської рекультивації земель. Дис. канд. с.-г. наук: 03.00.16 екологія. Дніпро, 2021 р.
36. Ананьєва Т.В., Чорна В.І. Радіобіологія з основами сільськогосподарської радіоекології: посібник. Дніпро: ЛІРА. 2022. 168 с.
37. Н.В. Ворошилова, Л.В. Доценко, В.В. Кацевич. Рекультивація і охорона земель. Практикум навч. посіб. Херсон: Олді-плюс, 2022. 164 с.
38. Ананьєва Т.В. Моніторинг довкілля. Практикум: навч. видання. Херсон: Олді плюс, 2022. 172 с.
39. Голобородько К.К., Селютіна О.В., Шупранова Л.В., Пахомов О.Є. Вплив трофічної активності *CamerariaohridellaDeschka&Dimi* на активність пероксидази листя *Aesculushippocastanum* L. у зелених зонах м. Дніпро. «Рослини та урбанізація» IX Міжнародна науково-практична конференція (05 березня 2020 р.). Дніпро: ДДАЕУ, 2020. С. 157-159.
40. Maslikova K.P. Ecosystem services of the technosols of mining areas. Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції "Theoretical foundations of modern science and practice", м. Мельбурн (Австралія), 6-7 квітня 2020 р. С. 69-70. ISBN 968-1-64871-910
41. Маслікова К.П. Динаміка вмісту засвоюваних форм азоту протягом техногенного ґрунтогенезу в техноземах Нікопольського марганцеворудного басейну. Матеріали XLII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні проблеми сучасної науки», м. Вінниця, 6 квітня 2020 р. Ч.7. С. 40-44.
42. Маслікова К.П. Просторово-часова динаміка фітоіндикаційних оцінок кислотного режиму техноземів Нікопольського марганцеворудного басейну. Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції "Topical issues of the development of modern science", м. Софія (Болгарія), 8-10 квітня 2020 р. С. 373-379. ISBN 978-619-93537-5-2
43. Маслікова К.П. Фітоіндикаційна оцінка режиму освітлення як маркер регуляторних екосистемних сервісів у техноземах. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні технології бізнесу, природокористування і туризму», м. Чернігів, 9 квітня, 2020 р. С. 245-246. ISBN 978-617-7571-79-6
44. Маслікова К.П. Динаміка вмісту карбонатів протягом техногенного ґрунтогенезу в техноземах Нікопольського марганцеворудного басейну. Матеріали Міжнародної наукової конференції «Традиційні та інноваційні підходи до наукових досліджень», м. Луцьк, 10 квітня 2020 р. С. 59-61. DOI: 10.36074/10.04.2020.v.1.04. ISBN 978-617-7171-99-6
45. В.І. Чорна, Н.В. Ворошилова, Л.В. Доценко. Особливості сукцесійних процесів при створенні лісових насаджень в степу. Матеріали XXI міжнародної науково-практичної конференції «Екологія. Людина. Суспільство (21-22 травня 2020 р., Київ, Україна). С. 33-34.
46. Чорна В.І., Грицан Ю.І., Доценко Л.В., Ворошилова Н.В., Мошегова Є.Ю. Особливості лісової рекультивації на Дніпропетровщині. Відновлення біотичного потенціалу агроєкосистем: матеріали IV Міжнародної конференції (8-9 жовтня 2020 р., м. Дніпро). Дніпро: Середняк Т. К., С. 68-69.
47. Ворошилова Н.В., Чорна В.І., Доценко Л.В. Особливості розвитку літофільної рослинності. Матеріали дев'ятої

- Міжнародної науково-практичної конференції „Рослини та урбанізація” (Дніпро, 5 березня 2020 р.). Дніпро, 2020. С. 65–67.
48. Ворошилова Н.В., Чорна В.І., Харченко К.С., Доценко Л.В. Фітоценотична та сукцесійна індикація літоекотопів. Materiały II Międzynarodowej konferencji naukowo-praktycznej „Osiągnięcia naukowej perspektywy”. 30 maja 2020 roku. С. 64–66.
49. Мошегова Є.Ю. Екологічні особливості лісівничо-таксаційного стану лісів Дніпропетровщини.
50. Шуліка Ю.Ю. Екологічний стан та структура лісів ДП «Новомосковське лісове господарство» та ДП «Дніпровське лісове господарство».
51. Маринець М.А. Розробка еколого-ландшафтного підходу розвитку зеленого туризму в Дніпропетровській області.
52. Агеев А.О. Вплив адвентивних видів молей (Gracillariidae Stainton, 1854) на дендрофлору м. Дніпро.
53. Головка О.М. Екологічні особливості інвазії робінієвого мінера (Parectopa robiniella Clemens, 1863) у зелених зонах м. Дніпро.
54. Карнаущенко М.М. Стійкість гіркокаштанів в сучасних умовах паркових екосистем м. Дніпро.

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 90

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Ананьева Таміла Володимирівна (к. б. н., доц.)

Голобородько Кирило Костянтинович (д. б. н., доц.)

Грицан Юрій Іванович (д. б. н., професор)

Доценко Лариса Владленівна (к. б. н., доц.)

Кацевич Вікторія Валеріївна (к. с.-г. н.)

Ковальова Ліліана Сергіївна

Краснюк Андрій Віталійович (к.т.н., доц.)

Петрушина Галина Олександрівна (к. х. н., доц.)

Ткаліч Ігор Юрійович (д. с.-г. н., професор)

Харченко Катерина Сергіївна (к. т. н., доц.)

Цилюрик Олександр Іванович (д. с.-г. н., професор)

Керівник організації:

Кобець Анатолій Степанович (д. держ. упр., професор)

Керівники роботи:

Ворошилова Наталія Володимирівна (к.б.н., доц.)

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.